

«Győző» nagyapám – akit közvetlen családi körben nagyanyám Klára, és fiaik André, valamint Jean-Pierre, majd én magam is csak így szólítottunk –, mindig őszinte szeretettel mesélt a Magyarországhoz és a szülővárosához, Pécshez fűződő szoros kötődéseiről, amelynek történetét igen jól ismerte. Különösen jól emlékszem arra, amikor nagyszüleimet 1986-ban hazakísértem, hogy nagyapa milyen kitörő örömmel járta be a múzeummá átalakított szülői házat (Káptalan u. 3.) és a régi épületet körülvevő kis utcákat. Itt éreztem meg először, milyen mély érzések fűzik őt a hazájához. Ez a nosztalgias ragaszkodása ugyanakkor bennem is fölkelte a vágyat, hogy megismerjem családom eredetének itteni gyökereit.

Vásárhelyi nagyapám azután is, hogy Magyarországról 1930-ban Párizsba jött, mindig nyíltan és készséggel hangoztatta az otthonról magával hozott lelki-szellemi értékeket. E döntő lépésre 24 évesen, és nem 22 éves korában szánta el magát – mint ahogyan a legtöbb lexikon tévesen említi. Ugyanis 1906-ban, és nem 1908-ban született, de tréfásan szerette magát ezzel fiatalítani. Mindvégig nagy gyöngédséggel emlegette az elemi- és a polgári iskoláit, majd az orvostudományi egyetemen eltöltött éveket. Az egyik első és legfontosabb emléke a kibontakozó művészi tevékenységéről, a nagy magyar mesterhez, Bortnyik Sándorhoz és műhelyéhez kötődött, aki egyben a Magyar Műhely Szövetség és a weimari Bauhaus közötti kapcsolatot is jelentette számára. Bortnyik, három éven keresztül szigorú oktatással készítette fel őt azokra a nélkülözhetetlen alapismeretekre, amelyekre nagyapám már egyedül is továbbépíthette elképzeléseit. Ezeknek a művészi technikáknak az elsajátítása szorosan hozzájárult először a reklám-, majd ezt követően az ún. kinetikus művészete kialakulásához. Még a pesti alkotóműhelyhez fűződik Spinner Klárával való megismerkedése is, aki nagyon tehetséges diáklány volt és végül a felesége lett. Claire nagyanyám egész életét (†1990) kizárólag férje művészetének szentelte, így fejezve ki az iránta érzett nagy tiszteletet.

1955-től nagyapám, már mint Victor Vasarely vált közismert művésszé a világon. Hazájában először a pécsi Janus Pannonius Múzeumnak (1968,1974), majd a budapesti Szépművészeti Múzeumnak (1986) adományozott számos és alapvető művet, amelyek mind a mai napig önálló és jelentős gyűjteményi egységek. A Magyarországon és világszerte fellelhető jellegzetes és híres Vasarely-képek egy teljesen új formát és szintet testesítenek meg, egy mindenki által könnyen érthető kreatív nyelven. Nagyapám művészetéről fontos még azt is tudni, hogy őseinek nyelve és a magyar folklór mindig is befolyásolták és motiválták alkotómunkáját. Számos műalkotása magyar címet visel.

Élete alkonyán nagyapa büszkén emlegette, hogy a legfontosabb műveit részben szülőhazája múzeumaiban, részben magángyűjtők kollektívákban helyezte biztonságba, amelyek idővel további alkotásokkal gyarapodtak. Ezekből látható most itt egy kitűnően megrendezett válogatás.

Végezetül őszinte reményemet fejezem ki, hogy ebben az akár szimbolikusnak is tekinthető centenáriumi esztendőben a kiállítás hozzájárul Victor Vasarely műveinek és hírnevének fennmaradásához.

Aix-en-Provence, 2008. január 2.

Pierre Vasarely

a Vasarely-műveinek védelmére létrehozott egyesület elnöke,
egyetlen unokája és örököse